

PS 134/07 [Et mer rettferdig inntektssystem - høringsuttalelse](#)

ET MER RETTFERDIG INNTEKTSSYSTEM - HØRINGSUTTALELSE

Saksansvarlig: [Øystein Lunnan](#)

Arkivsref: 2007/7338
Saken avgjøres av: FOR

Saksgang:	Møtedato:	Saksbeh.:	Saksnr.:
Formannskapet	19.12.07	OLU	134/07

Rådmannens forslag til vedtak:

Levanger Kommune gir denne høringsuttalelse til Sørheimutvalgets innstilling:

1. Velferdstjenestene i kommunene i Norge er nå alt for avhengige av skattenivået i kommunene. Levanger Kommune foreslår at utjevning av skatteinngang i den symmetriske modellen endres til 80 % mot utvalgets 60%.
2. Levanger Kommune støtter forslaget om at all selskapsskatt skal være statsskatt.
3. Forslaget om inntektsgaranti ved store systemendringer støttes.
4. De andre endringene angår i liten grad Levanger Kommune, og slik kommenteres disse ikke i høringsuttalelsen.

Vedlegg:

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

1. [Rapport fra Sørheimutvalget](#) PDF - [Tabell-vedleggene i Excel-format](#)
2. [Høringsbrev fra KRD](#)
3. Uttalelse fra KS Nord-Trøndelag
4. Uttalelse fra KS Vestfold

Saksopplysninger:

Regjeringa satte i desember 2006 ned et utvalg for å utrede deler av inntektssystemet til kommunene. Ordfører i Tingvoll, Kristin Marie Sørheim ledet utvalget. Mandatet var knytta til disse områdene

- skattens andel av kommunenes inntekter
- nivå på og utforming av inntektsutjevningen
- selskapsskatten som kommunal skatt

- regionalpolitisk begrunnede tilskudd innenfor inntektssystemet
- behovet for egne tilskudd til vekst- og fraflyttingskommuner
- størrelsen på skjønnsrammen innenfor inntektssystemet
- ordningen med oppdatering av befolkningstall i utgiftsutjevningen
- behovet for overgangsordninger i inntektssystemet

Utvalget leverte sin rapport 25.10 2007. Rapporten er på høring til 28.1 2008, og KS vil samle opp høringer innkommet før 9.1 2008. De viktigste anbefalinger fra utvalget er:

- Skattens andel av kommunens inntekter tilrås uendra
- Selskapsskatten overføres statsskatten i sin helhet
- Inntektsutjevninga endres fra 55+35 % til 60+30 %
- Oppdatering av folketall endres fra 1.1 i inntektsåret til 1.7 året før
- Det innføres veksttilskudd for kommuner med over dobbel vekst av landet
- Region, Nord Norge og distrikttilskudd legges helt om
- Skjønnsrammen reduseres sterkt
- Det innføres en inntektsgaranti for store endringer i systemet.

Det argumenteres for betydningen av utjevning for å sikre mer likt tjenestetilbud i kommunene. Endringa fra 55 til 60 % utjevning er sammen med tilbakeføring av selskapsskatt til statsskatt et lite skritt i den retning og flytter i alt 792 mill kr fra 48 kommuner med høy skatteinngang til 382 kommuner med lav skatteinngang.

Tilskudd vekstkommuner angår 25 kommuner, og totalsummen er 175 mill kr.

Utslaga for enkeltkommuner i regiontilskudd og reduksjon i skjønnsramma er store i begge retninger. Av den grunn trengs det midler til å finansiere inntektsgarantien de første åra, for år 1 105 kr pr innb.

Utslaga er for Levanger Kommune er beregna til en varig økning i inntekt på vel 6 mill kr. Finansiering av inntektsgarantien spiser opp knapt 2 mill av dette i år 1.

Høringsuttalelser fra KS Nord-Trøndelag og Vestfold peker på at utvalgets forslag ikke er nok til å sikre et likeverdig tjenestetilbud i landet. De er enige i utvalgets konklusjon om selskapsskatt.

KS Nord-Trøndelag har i tillegg merknader om endringa i regiontilskudd, og merknader til tilskudd til de aller minste kommunene.

Vurdering:

Utjevning av inntekter mellom kommunene i Norge har ei lang historie og har blitt endra mange ganger. Det er viktig å være klar over at det i tillegg til det denne saken omhandler, skjer det en utjevning i det som kalles utgiftsutjevninga. Der beregnes en indeks basert på sammensetning av befolkning i alder og andre kriterier.

Årsaken til at det er behov for sterkere utjevning nå enn tidligere ligger i samfunnsutviklinga generelt og i oppgavefordelinga mellom stat og kommune. Det forventes sterkere enn før at kommunene skal levere

likeverdige velferdstilbud. Innbyggerne er mer orientert mot alle kommuner og sammenligner med alle kommuner over hele landet.

Staten har i prinsippet like tilbud over landet i sine velferdstilbud, og slik er det en mismatch der kommunenes velferdstilbud tildels er avhengige av skattenivået til innbyggerne. I tillegg presser staten på for at tilbudet skal være likt, og statsråden for en sektor blir stilt til ansvar om en kommune ikke gir godt nok tilbud.

Utviklinga mot individuelle rettigheter forsterker utviklinga.

Videre er kostnadene mer tydelig nasjonalt bestemt enn før. Lønn er sentralt forhandla som hovedregel, og lønn utgjør oftest ca 80 % av driftskostnadene.

Det er riktig å si at mens det er forventning til at standard og kostnad er nasjonalt bestemt, er finansieringa skatteavhengig. Skal dette henge sammen, må utjevninga øke.

Skatt inkl utjevning utgjør ca 48 % av kommunenes samla inntekter. Sørheimutvalget tilrår at ca 50 % er det rette nivået, og argumenterer med lokal forankring og demokrati, og at kommunene ikke må bli for avhengige av staten. Med de oppgaver kommunene er satt til å løse, og de forutsetninger som er satt for hvordan en skal løse oppgaven, er det lett å argumentere for at andelen skatt bør være mye lavere.

Dette henger åpenbart sammen med grad av utjevning. Desto sterkere utjevningen er, desto mindre vesentlig er det hvor høy skatteandelen er. Det kan synes som det er politisk enklere å endre utjevning enn å endre skatteandel.

De tunge velferdsoppgavene i kommunene er oppvekst, pleie og omsorg, barnevern og sosialtjenesten. Disse tjenestene utgjør, inkl overhead, over 80 % av kommunenes kostnader.

Sørheimutvalget foreslår å endre utjevningsprosenten fra 55 til 60, delvis med samme begrunnelse som er brukt her. Her henger ikke argumentasjon og forslag sammen, og rådmannen mener argumentasjonen tilsier at med skatteandel på 50% bør utjevninga økes til 80%. Da kan en si at det er god utjevning for kjernetjenestene, mens næringsutvikling, kultur og samfunnsutvikling er sterkere skattebasert.

Utvalget foreslår videre at all selskapsskatt blir stasskatt. Dette er i tråd med det Levanger Kommune har hevdet før. Sammenhengen mellom selskapsskatt og kommunal påvirkning på denne er så liten at dette er et fornuftig forslag.

Utvalget foreslår innført en inntektsgaranti mot store systemendringer. Denne finansieres av alle. Endringer i skjønn og regiontilskudd får store utslag for enkeltkommuner (ikke Levanger) og dette synes som et fornuftig forslag.

Med 80 % utjevning i stedet for 60%, vil utslaga for Levanger Kommune være en varig økning på ca 15 mill kr i stedet for ca 6 mill kr i forslaget.

De andre endringene utvalget foreslår, er mindre vesentlige for Levanger Kommune. Regiontilskudd blir foreslått å følge grensene for distriktpolitiske virkeområder. Levanger faller utenfor disse. Bruk av inntektssystemet i kommunene som generelt distriktpolitisk virkemiddel virker slik at disse kommunene skal ha et bedre tjenestetilbud for å dempe folkeflytting og bidra til sysselsetting og vekst i distrikta. En velger her å ikke drøfte dette videre.

Levanger Kommune har felles interesser i denne saken med mellomstore kommuner med lave skatteinntekter. Årsaken til det er at for små kommuner med lave skatteinntekter betyr utjevning mindre i forhold til endringer i regionpolitikk og skjønn. Uttalelser på fylkesnivå blir derfor lite spissa da en må ta hensyn til flere typer kommuner.

Levanger Kommune har tatt kontakt med Kongsvinger og Sandefjord kommuner med tanke på et felles opprop fra en gruppe slike kommuner. Dette er ennå uavklart, men vil i så fall skje ved et felles møte i januar 2008. Det

er samla i landet mange hundre tusen innbyggere i denne kommunetypen med lave skatteinntekter og der utvalgets forslag bare gir marginale endringer.

Rådmannen vurderer dette til å være et viktig arbeid og det nå kan være mulig å oppnå en mer rettferdig inntektsfordeling mellom kommunene.

Saksprotokoll i Levanger formannskap - 19.12.2007

Forslag i møte:

Ingen.

Avstemning:

Enstemmig

VEDTAK:

Levanger Kommune gir denne høringsuttalelse til Sørheimutvalgets innstilling:

1. Velferdstjenestene i kommunene i Norge er nå alt for avhengige av skattenivået i kommunene. Levanger Kommune foreslår at utjevning av skatteinngang i den symmetriske modellen endres til 80 % mot utvalgets 60%.
2. Levanger Kommune støtter forslaget om at all selskapsskatt skal være statsskatt.
3. Forslaget om inntektsgaranti ved store systemendringer støttes.
4. De andre endringene angår i liten grad Levanger Kommune, og slik kommenteres disse ikke i høringsuttalelsen. | [^](#)